

THAILAND PROFESSIONAL QUALIFICATION INSTITUTE

(PUBLIC ORGANIZATION)

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

www.tpqi.go.th

นายวัชรพงศ์ วราภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักบริหารคุณวุฒิวิชาชีพ 1

ภาพรวมกระบวนการจัดทำโครงการมาตรฐานอาชีพ

นิยาม ความหมาย ในการพัฒนามาตรฐานอาชีพ

“**คุณวุฒิวิชาชีพ (Professional Qualification)**” หมายความว่า การรับรองความรู้ ความสามารถ และทักษะของบุคคลในการทำงาน ตามมาตรฐานอาชีพ

“**มาตรฐานอาชีพ (Occupational Standards)**” หมายความว่า การกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ

“**สมรรถนะ (Competency)**” หมายความว่า การใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถมาประยุกต์ใช้เพื่อการประกอบอาชีพ

กระบวนการจัดทำมาตรฐานอาชีพ

1. ระดมความเห็นจากผู้ประกอบการ
กลุ่มอาชีพ ภาครัฐ และเอกชนที่
เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการจัดทำ
มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Stakeholders Meeting

2. จัดจ้างที่ปรึกษา
โครงการฯ
Professional Writer
contracted

3. นำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์
ข้อมูลการจัดทำมาตรฐานอาชีพของ
ต่างประเทศที่เป็นตัวอย่างที่ดีและ
ระดมความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย
กำหนดแนวทางการจัดทำมาตรฐาน
อาชีพ

4. ประชุมเชิงปฏิบัติการ
คณะทำงานเพื่อจัดทำมาตรฐาน
อาชีพกำหนดระดับสมรรถนะ
ของแต่ละอาชีพและระดับตาม
กรอบคุณวุฒิ

5. เสนอผลการจัดทำมาตรฐานอาชีพต่อ
คณะรับรองมาตรฐานอาชีพเพื่อพิจารณา
เห็นชอบอย่างเป็นทางการ

6. ประชาพิเคราะห์นำเสนอผล
การจัดทำมาตรฐานอาชีพและ
รับฟังความเห็นจากกลุ่มอาชีพ
หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่
เกี่ยวข้อง

7. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
คณะทำงานจัดทำเครื่องมือที่
ประเมินสมรรถนะบุคคลตาม
มาตรฐานอาชีพ

8. ประเมินคุณภาพของ
เครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ
ไม่น้อยกว่า 3 คน

9. ทดลองประเมินสมรรถนะของแต่ละ
ระดับและสรุปผลการประเมินและ
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

10. สรุปผลการประเมินและ
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
เสนอต่อคณะรับรองฯ เพื่อ
พิจารณาเห็นชอบอย่างเป็นทางการ

11. สรุปผลการจัดทำมาตรฐาน
อาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

นิยามความหมายของ สาขาวิชาชีพ สาขา และอาชีพ

สาขาวิชาชีพโลจิสติกส์

สาขาจัดการขนส่ง

อาชีพนักปฏิบัติการ
ขนส่งสินค้าทางถนนด้วย
เทคโนโลยี

อาชีพนักวิเคราะห์และ
พัฒนาเทคโนโลยีการขนส่ง

สาขาจัดการคลังสินค้า

อาชีพนักปฏิบัติการคลังสินค้าด้วย
เทคโนโลยี

อาชีพนักจัดการคลังสินค้าด้วย
เทคโนโลยี

สาขการบริหารจัดการ ซัพพลายเชน

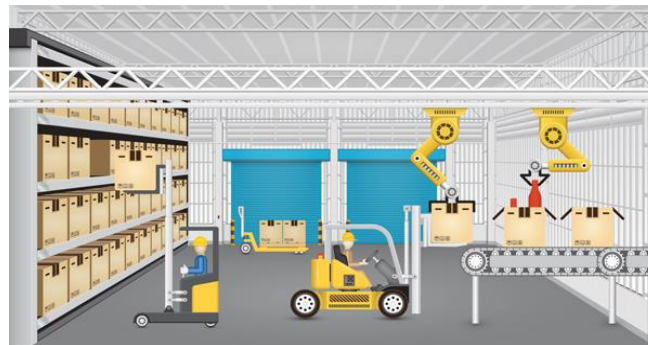
อาชีพนักบริหารซัพพลายเชน

อาชีพนักวางแผนกลยุทธ์ซัพพลาย
เชน

สาขการบริหารจัดการ โลจิสติกส์

อาชีพนักจัดการโลจิสติกส์

อาชีพนักวางแผนโลจิสติกส์

การจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์หน้าที่ (Functional Analysis)

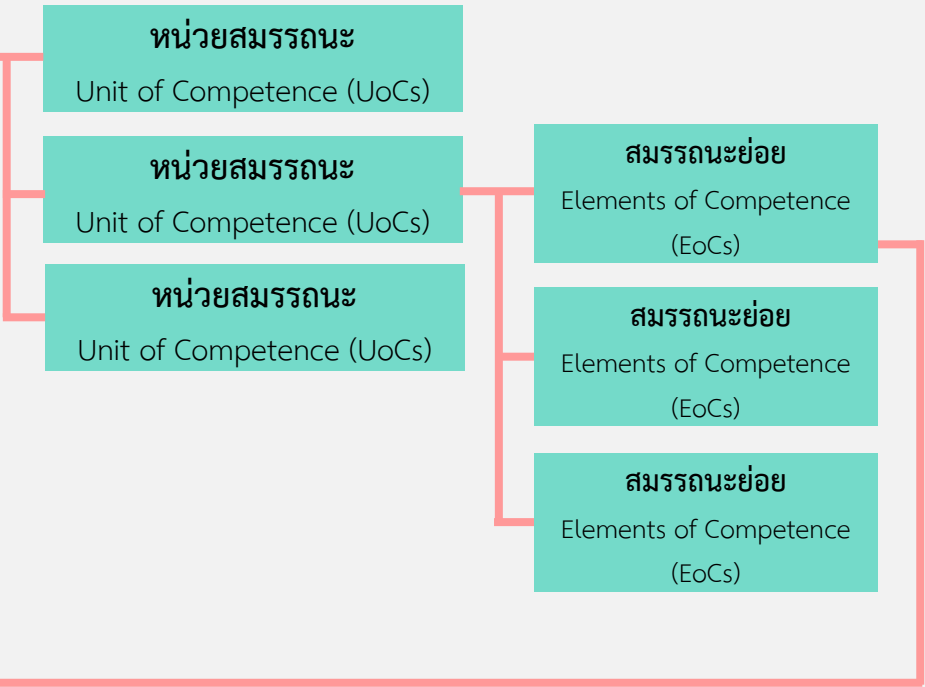
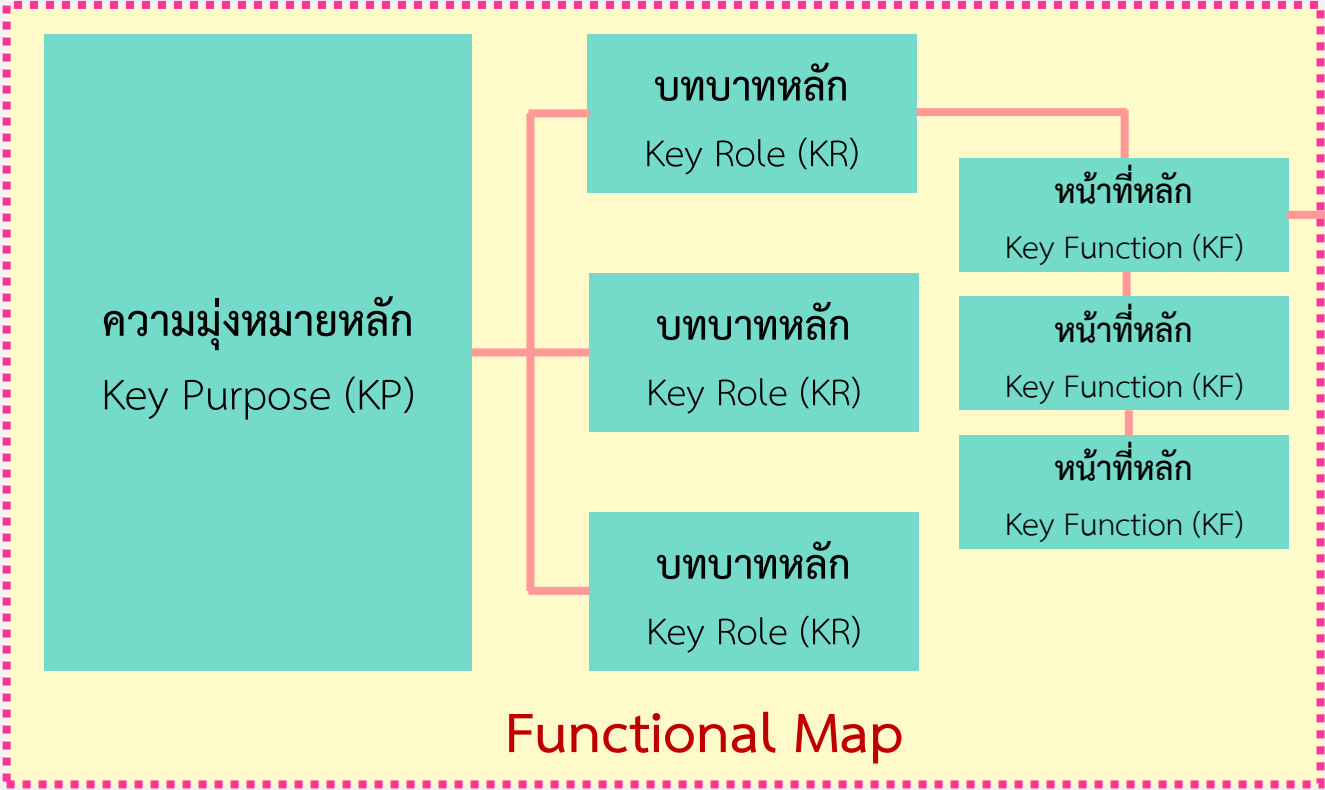

การวิเคราะห์หน้าที่ (Functional Analysis)

คือ การวิเคราะห์อาชีพจากการระดมสมองของบุคลากรในกลุ่มอาชีพ เพื่อกำหนดขอบเขตหน้าที่ & ภาระงาน (Work Content) โดยต้องเริ่มต้นจากการสร้างแผนที่งาน (Functional Map)

Functional Analysis

รายละเอียดเฉพาะของหน่วยสมรรถนะ Module Specification				
เกณฑ์การปฏิบัติงาน Performance Criteria (PC)	ขอบเขต Range Statement (RS)	หลักฐานความรู้ ที่ต้องการ (The Knowledge Evidence Requirements)	หลักฐานทักษะ ที่ต้องการ (The Skills Evidence Requirements)	แนวทางการประเมิน สำหรับผู้ประเมิน (Guidance to Assessor)

การจัดทำมาตรฐานอาชีพโดยใช้เทคนิควิเคราะห์หน้าที่

แนวทางการพัฒนา แผนภาพหน้าที่งาน (Functional Map)

Functional Map ส่วนต้น

ความมุ่งหมายหลัก
Key Purpose (KP)

บทบาทหลัก
Key Role (KR)

หน้าที่หลัก
Key Function (KF)

1. กำหนดกรอบ & นิยามลักษณะขอบเขตของกลุ่มอาชีพ
2. นำเอาผลการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจ & สังคมมาร่วมพิจารณา

ความมุ่งหมายหลัก

Key Purpose (KP)

บทบาทหลัก

Key Role (KR)

หน้าที่หลัก

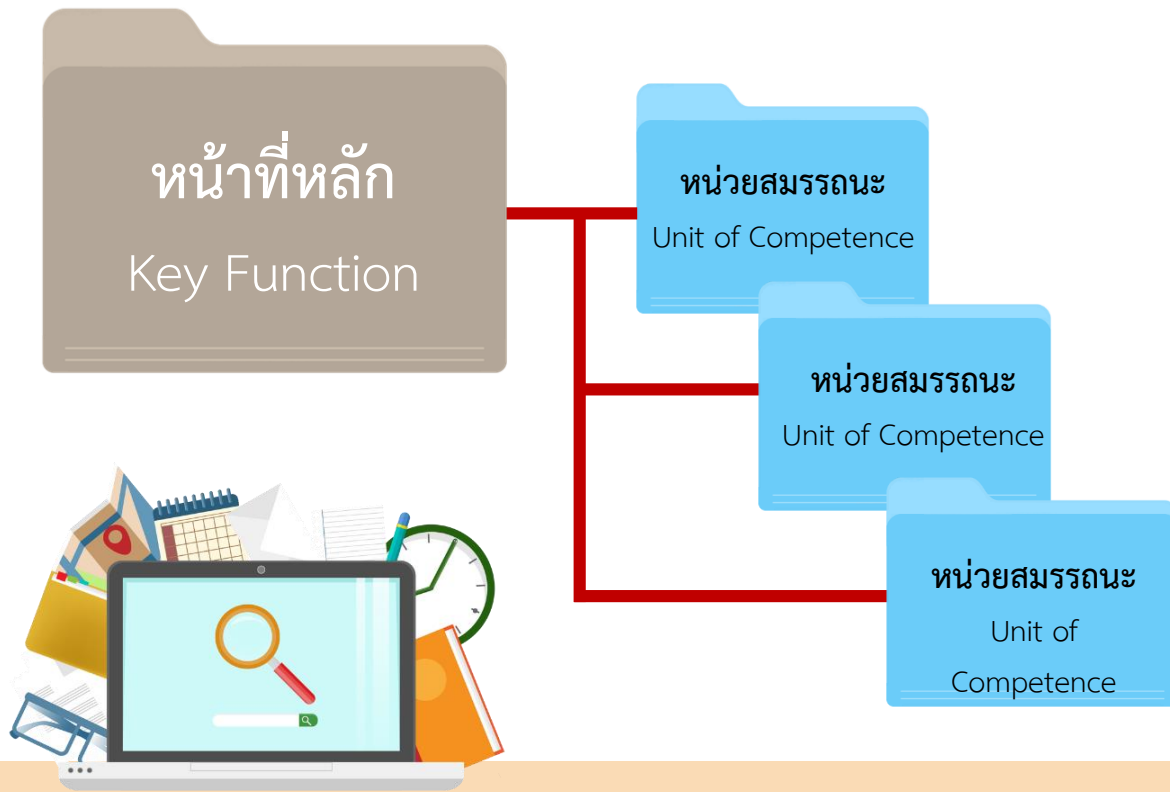
Key Function (KF)

ความมุ่งหมายหลัก
(Key Purpose)” หมายความว่า ขอบข่ายโดยรวมของงาน
ในระดับกลุ่มอาชีพ เป็นคำ
บรรยายคุณลักษณะที่แสดงถึง
เป้าหมายของอาชีพที่แตกต่าง
จากอาชีพอื่น

บทบาทหลัก
(Key Role)”
หมายความว่า ขอบข่าย
งานแต่ละด้านในกลุ่ม
อาชีพ เพื่อให้บรรลุความ
มุ่งหมายหลัก
(Key Purpose) ของ
อาชีพ

หน้าที่หลัก (Key
Function)” หมายความว่า ขอบข่ายของหน้าที่
และความรับผิดชอบของ
กลุ่มงาน เฉพาะในกลุ่ม
อาชีพ ที่คาดหวังว่า
บุคลากรสามารถทำได้
เพื่อให้บรรลุบทบาทหลัก
(Key Role)

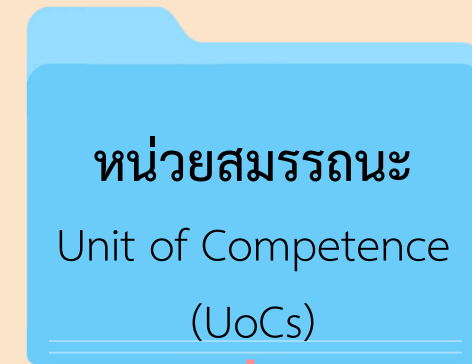
หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence: UoCs)

ข้อความแสดง**ขอบข่ายของผลลัพธ์งาน (Outcome)** ที่
บุคคลนั้นสามารถกระทำกิจกรรมนั้นได้โดยลำพังตลอด
กระบวนการ

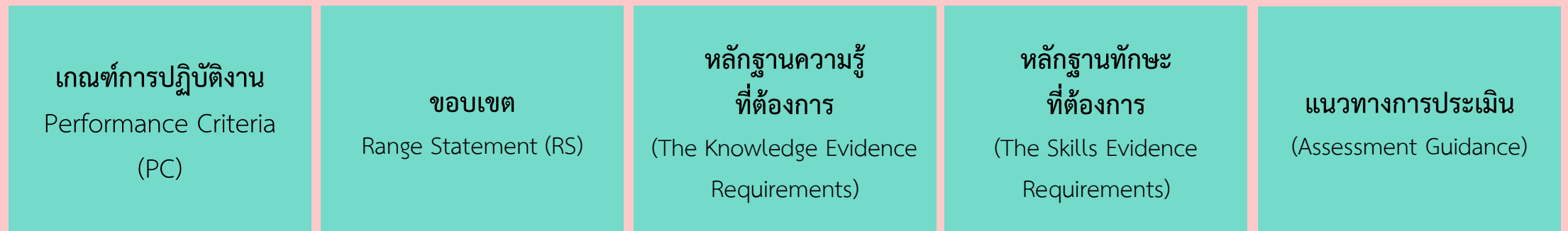
หน่วยสมรรถนะเป็นผลลัพธ์ (Outcome) ของงานอาชีพ
ที่มีคุณภาพ & มีปริมาณงานมากพอที่จะรวมเป็น
ผลสัมฤทธิ์ของหน้าที่หลัก (Key Function)

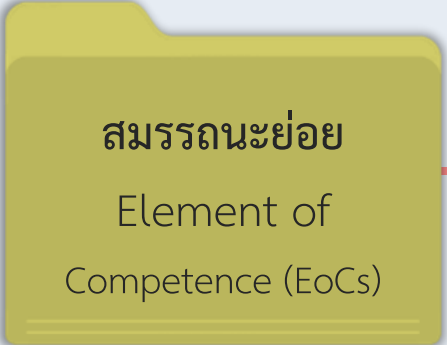

องค์ประกอบของหน่วยสมรรถนะ

รายละเอียดเฉพาะในแต่ละสมรรถนะย่อย

เกณฑ์การปฏิบัติงาน
Performance Criteria

ขอบเขต
Range Statement

หลักฐานที่ต้องการ
Evidence Requirement

แนวทางการประเมิน
Assessment Guidance

หลักฐานการปฏิบัติงาน
Performance Evidence

หลักฐานความรู้
Knowledge Evidence

การพัฒนา มาตรฐาน อาชีพ โลจิสติกส์

พัฒนาสมรรถนะ
บุคคลในอาชีพ
โลจิสติกส์ของ
ประเทศไทยให้มี
มาตรฐานรองรับ
อาเซียนและ
สากล

ความมุ่งหมายหลัก
(Key Purpose)

จัดการจัดซื้อ จัดหา
จัดจ้าง
(Procurement)

จัดการขนส่ง
(Transportation)

จัดการส่งออกและ
นำเข้า
(Export/Import)

จัดการขนส่งสินค้า
ระหว่างประเทศ
(International Freight
Forwarding)

จัดการคลังสินค้า
สินค้าคงคลัง และ
กระจายสินค้า
(Warehouse, Inventory
and Distribution)

บทบาทหลัก
(Key Role)

วางแผนการจัดซื้อ จัดหา
จัดจ้าง

จัดหาแหล่งขาย ผู้ขาย
สินค้า บริการ

จัดซื้อ จัดหา และจัดจ้าง

จัดการขนส่งสินค้าทาง
ถนน

จัดการขนส่งสินค้าทาง
ราง

จัดการขนส่งสินค้าทาง
อากาศ

จัดการขนส่งสินค้าทางน้ำ

จัดการขนส่งทางท่อ

จัดการส่งออกสินค้า
และผ่านพิธีการศุลกากร

จัดการนำเข้าสินค้า
และผ่านพิธีการศุลกากร

จัดการส่งออกสินค้าผ่านแดน

จัดการนำเข้าสินค้าผ่านแดน

วางแผนการตลาด
ให้บริการจัดการขนส่ง
สินค้า

เสนอบริการและให้
คำปรึกษาจัดการขนส่ง
สินค้า

วางแผนการบริการขนส่ง
สินค้า

จัดหาผู้รับขนส่งสินค้า

จัดการขนส่งสินค้า

จัดการและพัฒนา
คุณภาพบริการจัดการ
ขนส่งสินค้า

จัดการคลังสินค้า

จัดการสินค้าคงคลัง

จัดการกระจายสินค้า

จัดการเพิ่มมูลค่าของ
คลังสินค้า

หน้าที่หลัก (Key Function)

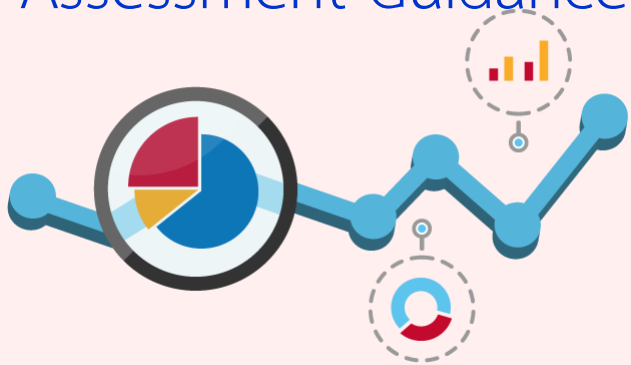
หน้าที่หลัก (Key Function) สายงาน จัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ

041 วางแผน การตลาดให้บริการ จัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ	042 เสนอบริการ และให้คำปรึกษา จัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ	043 วางแผนการ บริการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ	044 จัดหาและ ควบคุมผู้ให้บริการ ภายนอกที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการขนส่ง สินค้าระหว่าง ประเทศ	045 จัดการขนส่ง สินค้าระหว่าง ประเทศ	046 จัดการและ พัฒนาคุณภาพ บริการจัดการขนส่ง สินค้าระหว่าง ประเทศ
0411 วิเคราะห์ อุตสาหกรรมการให้บริการ จัดการขนส่งสินค้าระหว่าง ประเทศ	0421 เตรียมการนำเสนอ แผนการตลาดบริการจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ	0431 จัดเตรียมการ ให้บริการจัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ	0441 จัดหาและควบคุม ผู้รับจัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ	0451 จัดการเอกสารและ ดำเนินการพิธีการในการส่งออก และนำเข้าสินค้า	0471 จัดการข้อมูล อุตสาหกรรมจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ มาใช้ในการให้บริการ
0412 จัดทำแผนการตลาด บริการจัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ	0422 ดำเนินการนำเสนอ แผนการตลาดบริการจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ	0432 วางแผนและจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ทางทะเล และการขนส่ง ต่อเนื่องหลายรูปแบบ	0442 จัดหาและควบคุม ตัวแทนออกของรับอนุญาต	0452 จัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศสำหรับ สินค้าทั่วไป	0472 จัดการข้อมูลด้าน โลจิสติกส์มาใช้ในการจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ
		0433 วางแผนและจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ทางอากาศ และการขนส่ง ต่อเนื่องหลายรูปแบบ	0443 จัดหาและควบคุมผู้ให้ บริการคลังสินค้าเพื่อการ ขนส่งระหว่างประเทศ	0453 จัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศสำหรับ สินค้าแบบไม่เต็มตู้คอนเทน เนอร์	0473 จัดการเอกสารและ การขออนุญาตจัดการขนส่ง สินค้าระหว่างประเทศมาใช้ ในการบริการ
		0434 วางแผนและจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ทางถนนและทางราง และ การขนส่งต่อเนื่องหลาย รูปแบบ	0444 จัดหาและควบคุมผู้ให้ บริการจัดการบรรจุสินค้า เพื่อการขนส่งระหว่าง ประเทศ	0454 จัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศสำหรับ สินค้าอันตรายและสินค้า พิเศษ	0474 จัดการด้านเทคโนโลยี ในการจัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศ
			0445 จัดหาและควบคุม ผู้รับขนส่งสินค้าระหว่าง ประเทศทางถนนและทาง ราง	0455 จัดการขนส่งสินค้า ระหว่างประเทศที่มีคุณภาพ ให้กับลูกค้า	0475 ประยุกต์ใช้ ภาษาอังกฤษในการจัดการ ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ
					0476 บริหารทรัพยากร มนุษย์ในการจัดการขนส่ง สินค้าระหว่างประเทศ

หน่วยสมรรถนะ (Units of Competence—UoCs)

แนวทางการประเมิน

Assessment Guidance

คือ แนวทางการประเมินที่ชัดเจน
สำหรับวัดผลการปฏิบัติงานได้ หรือ
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยต้อง
สอดคล้องกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน
โดยออกแบบเป็นเครื่องมือที่ใช้
ประเมิน

โดยต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) เน้นให้เห็นผลลัพธ์การปฏิบัติงาน
(Outcome)
- 2) มุ่งเน้นวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ปฏิบัติงาน
- 3) มีเกณฑ์การตัดสินชัดเจน (Criterion Reference)
- 4) ให้ความสำคัญที่ผลลัพธ์ (Crucial Outcome)
- 5) มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ & ทวนสอบกลับได้
- 6) สามารถนำไปดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ
- 7) ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อประเมิน

การประเมินสมรรถนะ มิใช่ เป็นการวัดความรู้ความสามารถหรือวัดความรู้เรื่องสมรรถนะ แต่เป็นการวัดว่าบุคคลมีพฤติกรรมที่แสดงสมรรถนะหรือไม่ & มีมากน้อยเพียงใด โดยใช้

ความรู้
(Knowledge)

ข้อมูลหรือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษา อบรม
สัมมนา ดูงาน การสนทนาแลกเปลี่ยน

ทักษะ (Skill)

สิ่งที่ได้พัฒนา & ฝึกฝนจนชำนาญ

คุณลักษณะส่วนบุคคล
(Attribute)

ขับเคลื่อนพฤติกรรมที่พึงประสงค์

เพื่อให้ได้ผลงานตามความคาดหวังขององค์กร

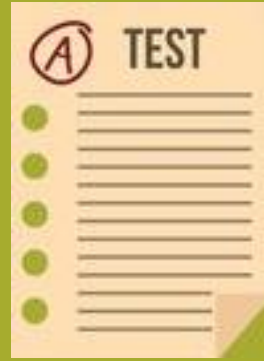
ประเภทของเครื่องมือ ประเมิน Assessment Tools

คือ สิ่งที่ใช้วัดประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือสมรรถนะวิชาชีพ ที่สามารถแสดงผล บันทึกลง จัดเก็บ หรือแสดงร้อยรอยหลักฐานของผลการปฏิบัติงานวิชาชีพที่เที่ยงตรง เหมาะสมกับหน่วยสมรรถนะ มีปริมาณ & คุณภาพเพียงพอต่อการตัดสินใจ

ประเภทของเครื่องมือ ประเมินสมรรถนะ Assessment Tools

ข้อสอบข้อเขียน
Paper based Test

แฟ้มสะสมผลงาน
Portfolio

การสัมภาษณ์
Interview

การสาธิตการปฏิบัติงาน
Demonstration
Assessment

การสังเกตการณ์ในหน่วยงานจริง
Observation at Workplace

ประเภทของเครื่องมือ ประเมิน Assessment Tools

การสาธิตการปฏิบัติงาน
Demonstration

ผลงาน/ชิ้นงานที่แล้วเสร็จ
Outcome Product

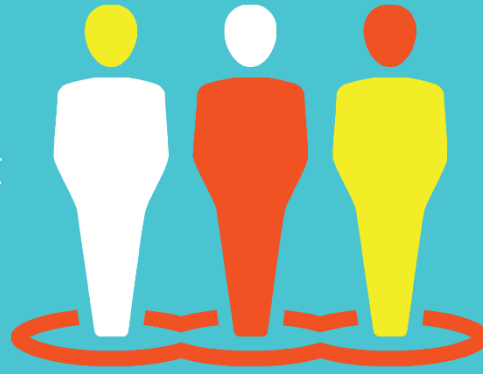

การจำลองสถานการณ์
Simulation & Role Play

ประเภทของเครื่องมือ ประเมิน Assessment Tools

3rd Party
Assessment

การประเมินด้วยบุคคลที่ 3

ประเมินจากโครงการกลุ่ม
Group Project Assessment

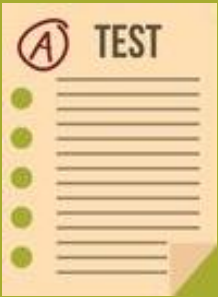

ประเมินจากโครงการเฉพาะบุคคล

ระบบประเมินด้วยคอมพิวเตอร์
Online – Network Assessment

ทุกหน่วยสมรรถนะต้องมีเครื่องมือประเมิน

ข้อสอบข้อเขียน
Paper based Test

การสัมภาษณ์
Interview

การสาธิตการปฏิบัติงาน
Demonstration

การสังเกต
การปฏิบัติงาน
Observation at Workplace

แฟ้มสะสมผลงาน
Portfolio

การจัดคุณวุฒิวิชาชีพ ตามสมรรถนะวิชาชีพ

นำมาตรฐานอาชีพมาจัด
ในคุณวุฒิวิชาชีพชั้นต่างๆ

คุณวุฒิวิชาชีพ.....สาขา.....ชั้น...

ให้ไว้เพื่อรับรองว่า..... มีความสามารถ.....
ตามมาตรฐานอาชีพ.....

หน่วยสมรรถนะ ...

หน่วยสมรรถนะ ...

หน่วยสมรรถนะ ...

หน่วยสมรรถนะ ...

หน่วยสมรรถนะ ...

สมรรถนะย่อย

- เกณฑ์ปฏิบัติงาน
- หลักฐานความรู้
- หลักฐานทักษะ
- ขอบเขต
- คำแนะนำอื่นๆ

สคช. เชี่ยวชาญ สถานสร้างมาตรฐานอาชีพ ขอขอบคุณครับ

